

Program Akademie budoucnosti

Úvod

Akademie věd České republiky (dále i „Akademie věd ČR“ či „AV ČR“) v souladu s možnostmi danými zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 130/2002 Sb.“) dlouhodobě podporuje kvalitu výzkumu a excelenci na pracovištích AV ČR prostřednictvím účelově určených institucionálních prostředků z kapitoly 361 státního rozpočtu, rozpočtové položky Podpora činnosti pracovišť formou dotací.

Program Akademie budoucnosti rozvíjí tuto podporu v rámci AV ČR a je příslibem k naplnění myšlenky, že excelence ve vědě se dosáhne investicemi do nejtalentovanějších a nejvíce motivovaných vědeckých pracovníků a pracovníků, důrazem na zapojení vědců a vědkyň do mezinárodní komunity špičkových zahraničních badatelů a badatelek, nastavením jejich pracovních podmínek způsobem, který jim umožní optimálně využít jejich lidský a intelektuální potenciál a kvalitní podporou všech aspektů jejich činnosti na pracovištích AV ČR.

Program Akademie budoucnosti (dále jen „program“) je koncipován komplementárně k dosavadním interním nástrojům podpory kvality a excelence v prostředí AV ČR a umožňuje tak využít zavedených administrativních postupů a pravidel pro poskytování dotace. Cílové skupiny a jednotlivé podprogramy jsou inspirovány obdobnými programy v prostředí univerzitního výzkumu a vhodně tak sjednocují přístup klíčových stakeholderů na poli podpory excelence české vědy a přispívají ke klíčovému cíli Koncepce institucionální podpory excelence – konsolidaci systému VaVal.

V prostředí AV ČR program nabízí nástroje typu stáží, návratů z rodičovské dovolené a ze zahraničí a dále nástroje podporující nové výzkumné skupiny a rozvoj excelentních skupin a působící jako stabilizační rámec pro tuto vybranou skupinu.

Parametry programu

Program je rozdělen na tři prioritní osy a dále do celkem sedmi podprogramů. Prioritní osy zaměřují tři klíčové cíle programu – podporu stáží (motivace k rozvoji oboru i profesních kompetencí), podporu návratů (motivace k návratu po kariérní přestávce nebo ze zahraničí) a podporu výzkumných skupin (motivace ke zvyšování a etablování kvality výzkumu a otevírání nových témat). Každý podprogram cílí na specifickou cílovou skupinu na úrovni buď jednotlivců nebo týmů a nabízí tak nástroj vytvořený na míru jejich potřeb.

Hodnocení a hodnotící kritéria

Návrhy jsou hodnoceny v souladu s osvědčenými postupy uplatňovanými v AV ČR dlouhodobě za využití odborných komisí (pomocných orgánů Akademické rady AV ČR) ustanovených zpravidla pro každý podprogram samostatně. Členství v komisích bude odpovídat standardům nepodjatosti a hodnocení bude probíhat v souladu s Etickým kodexem vědecko-výzkumné činnosti pracovišť AV ČR. Členové komisí budou mít zkušenosti s cíli podprogramu a prostředím AV ČR, a proto se využije tam, kde je to možné, systém existujících pomocných orgánů.

Indikátory programu

V podprogramech A, B a C:

- počet podpořených stáží
- přínos pro pracoviště
- specifický indikátor pro podprogram C počet podaných ERC projektů do 2028.

V podprogramech D a E:

- počet podpořených návratů
- přínos návratu pro pracoviště

V podprogramu F:

- vědecký tým etablovaný v organizační struktuře pracoviště se zajištěným financováním
- počet proškolených studentů v rámci týmu
- kvalita výzkumné činnosti

V podprogramu G:

- počet nových týmů

Prioritní osa I. – Stáže

Hodnoticí kritéria pro prioritní osu I. - Stáže

- Přínos stáže pro cíl podprogramu
- Přínos stáže pro pracoviště AV ČR
- Vliv na profesní rozvoj pracovníka AV ČR
- Pravděpodobnost navázání trvalejších vědeckých kontaktů a/nebo kvalita navázaných konkrétních spoluprací
- Přiměřenost finančních nákladů
- Specifické kritérium pro podprogram C1: Podaný projekt typu ERC na pracovišti (s odstupem minimálně 1 roku od stáže)

Podprogram A: Podpora stáží vědeckých pracovníků a pracovníků na počátku samostatné vědecké kariéry

Cíl

Podpora střednědobých stáží na špičkových zahraničních vědeckých pracovištích v oboru pro nejtalentovanější vědecké pracovníce a pracovníky (dále i jako „vědečtí pracovníci“) na počátku samostatné vědecké kariéry s cílem je seznámit s nejnovějšími trendy ve výzkumu, získání know-how v oborech, které jsou v AV ČR nedostatečně rozvinuté, přenos know-how na pracoviště AV ČR a navázání trvalejších vědeckých kontaktů.

Cílová skupina

- Vědecké pracovníce a pracovníci zařazení do kvalifikačního stupně 2 (Doktorandi), 3a (Postdoktorand) a 3b (Vědecký asistent) ve smyslu čl. II. Kariérního řádu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR, kteří jsou zaměstnanci pracoviště AV ČR a jimž od případného udělení titulu Ph.D. v kategorii 3a a 3b uplynulo nejvýše 5 let.
- Vědecké pracovníce a pracovníci, u nichž je předpoklad, že stáž přispěje k rozvoji jejich osobních kompetencí a budou po jejím absolvování nadále zaměstnanci pracoviště AV ČR.

Uznatelné náklady

Podpora pokrývá veškeré uznatelné náklady spojené se střednědobou stáží (osobní i ostatní neinvestiční náklady). Střednědobou stáží je pro potřeby podprogramu míněn zahraniční pobyt v rozsahu od 30 do 180 dní.

Organizační zajištění

Hodnocení návrhů i závěrečných zpráv bude v gesci Rady Programu na podporu mezinárodní spolupráce začínajících výzkumných pracovníků.

Podprogram B: Podpora stáží pro vědecké pracovníce a pracovníky

Cíl

Podpora krátkodobých a střednědobých stáží na špičkových zahraničních pracovištích v oboru pro nejtalentovanější vědecké pracovníce a pracovníky s cílem posílit know-how v oborech, které již mají v AV ČR potenciál k dalšímu rozvoji, navázání konkrétních spoluprací, dlouhodobých vědeckých a institucionálních partnerství a příprava společných mezinárodních projektů.

Cílová skupina

- Vědecké pracovníce a pracovníci zařazení do kvalifikačního stupně 4 (Vědecký pracovník) nebo 5 (Vedoucí vědecký pracovník) ve smyslu čl. III. odst. 1 Kariérního

řádu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR), kteří jsou zaměstnanci pracoviště AV ČR.

- Vědecké pracovnice a pracovníci, u nichž je předpoklad, že stáž přispěje k rozvoji jejich osobních kompetencí a budou po jejím absolvování nadále zaměstnanci pracoviště AV ČR

Uznatelné náklady

Podpora pokrývá veškeré uznatelné náklady spojené s krátkodobou či střednědobou stáží (osobní i ostatní neinvestiční náklady) uskutečněnou na zahraničním pracovišti v délce do 180 dnů.

Organizační zajištění

Hodnocení návrhů i závěrečných zpráv bude v gesci Rady Programu na podporu mezinárodní spolupráce začínajících výzkumných pracovníků.

Podprogram C: Podpora šíření dobré praxe v institucionální podpoře excelence

Cíl

Podpora přenosu know-how spojeného se schopností uspět v nejkompetitivnějších soutěžích mezinárodní vědecké granty (např. granty ERC) a transferem těchto vědomostí ze špičkových zahraničních institucí na pracoviště AV ČR prostřednictvím:

- C1: podpory krátkodobých stáží vědeckých pracovníků v týmech držitelů významných mezinárodních grantů typu ERC,
- C2: podpory krátkodobých stáží projektových pracovníků na pracovištích, která úspěšně podporují žadatele o granty typu ERC a úspěšně je administrují,
- C3: podpory krátkodobých návštěv pracovníků vědeckého managementu na zahraničních pracovištích s vysokou úspěšností v získávání grantů typu ERC.

Cílová skupina

- Podpora C1 cílí na vědecké pracovnice a pracovníky zařazené do kvalifikačního stupně 3a (Postdoktorand), 3b (Vědecký asistent), 4 (Vědecký pracovník) nebo 5 (Vedoucí vědecký pracovník) ve smyslu čl. II. a III. odst. 1 Kariérního řádu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR).
- Podpora C2 a C3 cílí na projektové managery i pracovnice a pracovníky vědeckého managementu, kteří jsou zaměstnanci AV ČR.

Uznatelné náklady

Uznatelnými náklady jsou náklady spojené se zahraniční služební cestou nositele podpory (osobní i ostatní neinvestiční náklady). Maximální uznatelná délka služební cesty je pro C1 v rozsahu do 30 dnů, pro C2 a C3 do 7 dnů.

Organizační zajištění

Hodnocení návrhů i závěrečných zpráv bude v gesci člena Akademické rady AV ČR pověřeného koordinací zapojení Akademie věd do evropského výzkumného prostoru s přesahem patrně do Rady pro podporu účasti AV ČR na evropské integraci VaV.

Prioritní osa II. – Návraty

Hodnoticí kritéria pro prioritní osu II. – Návraty

- Přínos pro cíl podprogramu
- Přínos pro pracoviště AV ČR ve smyslu odůvodněného zájmu pracoviště např. pro vedení skupiny, studentů Ph.D., zavedení nové, vysoce přínosné problematiky, udržení lidského kapitálu po kariérní přestávce
- Kvalita pracovníka a jeho potenciál pro zařazení do vyššího kvalifikačního stupně (potenciál vůdčí osobnosti nově vytvářeného nebo již existujícího týmu)

Podprogram D: Podpora návratu pracovníků ze zahraničí a jejich začlenění do prostředí AV ČR

Cíl

Podpora návratu vědeckých pracovníků působících na špičkových vědeckých pracovištích v zahraničí zpět do ČR s cílem motivovat špičkové vědecké pracovníky působící v zahraničí k plnému či částečnému návratu na pracoviště AV ČR, přenos zahraničních zkušeností do českého prostředí a rozvoj mezinárodní spolupráce.

Cílová skupina

- Vědecké pracovnice a pracovníci z České republiky, kteří se vrací z nejméně dvouletého pobytu v zahraničí.

Uznatelné náklady

Uznatelnými náklady jsou osobní i ostatní neinvestiční náklady nositele podpory a osobní náklady členů jeho týmu. Výše podpory na jednoho pracovníka se předpokládá maximálně 2 mil. Kč/rok a bude poskytována po dobu 3 let. Podmínkou financování je podání alespoň jednoho návrhu projektu typu ERC v průběhu poskytování podpory.

Organizační zajištění

Návrhy žadatelů posoudí člen Akademické rady pověřený koordinací a řešením koncepčních záležitostí mezinárodní spolupráce AV ČR a nově ustanovená komise složená ze zástupců AR, VR a pracovišť.

Podprogram E: Podpora návratu pracovníků z rodičovské dovolené

Cíl

Podpora pro rodiče vracející se z rodičovské dovolené formou „návratového grantu“ s cílem umožnit jejich hladké začlenění zpět do výzkumu a působit tak jako prevence ztráty lidského kapitálu.

Cílová skupina

Vědecké pracovnice a pracovníci zařazení do kvalifikačního stupně 3a (Postdoktorand), 3b (Vědecký asistent), 4 (Vědecký pracovník) nebo 5 (Vedoucí vědecký pracovník) ve smyslu čl. II. a III. odst. 1 Kariérního řádu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR) v kariérní přestávce v podobě rodičovské dovolené na pracovišti AV ČR.

Uznatelné náklady

Uznatelnými náklady jsou osobní náklady nositele podpory. Výše podpory na jednoho pracovníka se předpokládá 500 tis. Kč/rok při úvazku 0,6. V případě nižšího úvazku bude výše podpory poměrově krácena. Podpora bude poskytována po dobu 2 let. Pracovní úvazek může být navýšen až do výše plného pracovního úvazku z jiných finančních zdrojů.

Organizační zajištění

Návrhy posoudí člen Akademické rady pověřený problematikou rovných příležitostí a nově ustanovená komise složená ze zástupců AR, VR a pracovišť.

Prioritní osa III. – Výzkumné skupiny

Podprogram F: Podpora rozvoje excelentních výzkumných skupin

Cíl

Podpora rozvoje výzkumných skupin, které prokázaly mezinárodní excelenci a reprezentují mezinárodně uznávané vědeckých školy, které pracují s mladými talentovanými studenty a vědeckými pracovníky a poskytují platformu pro jejich vzdělávání a rozvoj směrem k excelenci.

Cílová skupina

Ročně 3 vybrané výzkumné skupiny na pracovištích AV ČR, které nejsou zapojeny do dalšího obdobného grantu (Prémie Lumina quaeruntur, Primus, ERC...).

Uznatelné náklady

Uznatelnými náklady jsou osobní náklady členů výzkumné skupiny a ostatní neinvestiční náklady související s řešením projektu. Výše podpory bude nejvýše 5 mil. Kč/rok a bude poskytována po dobu tří let. Podmínkou financování je podání alespoň jednoho návrhu projektu typu ERC v průběhu poskytování podpory.

Hodnoticí kritéria pro podprogram F

- Přínos pro cíl podprogramu
- Kvalita projektu

Organizační zajištění

Hodnocení návrhů i průběžných a závěrečných zpráv bude v gesci Komise Prémie Lumina quaeruntur.

Podprogram G: Podpora zakládání nových výzkumných skupin – vědeckých inkubátorů

Cíl

Podpora zakládání nových výzkumných skupin na pracovištích AV ČR prostřednictvím tzv. „vědeckého inkubátoru“ s cílem finančně podpořit týmy usilující o ověření komerčního potenciálu duševního vlastnictví.

Cílová skupina

Podprogram je zaměřen na podporu zakládání „vědeckých inkubátorů“ s cílem posílit transfer technologií a znalostí. Předpokládá se podpora 3 týmů ročně. Žadatel musí být v době podání návrhu zaměstnancem pracoviště AV ČR.

Uznatelné náklady

Uznatelnými náklady jsou osobní náklady členů „vědeckého inkubátoru“ a ostatní neinvestiční náklady související s řešením projektu (včetně poplatků spojených s patentovou přihláškou a jinými výdaji spojenými s transferem znalostí a technologií). Podpora se předpokládá ve výši 2 mil. Kč/rok a bude poskytována po dobu 2 let.

Organizační zajištění

Návrhy a průběžné i závěrečné zprávy posoudí Rada Programu pro rozvoj aplikací a komercializace AV ČR.